អព្ភូតហេតុដែលបងប្អូនខ្មែរត្រូវតែដឹង ដើម្បីយកមកត្រិះរិះពិចារណា

- ថ្ងៃទី២៣មេសា១៩៧៥ នៅខេត្តបាត់ដំបង ខ្មែរដែលជាម្ចាស់ទឹកដីកំពុងត្រូវរងគ្រោះ ។ អ្នករដ្ឋការគ្រប់ផ្នែក អ្នកមុខអ្នកការ ត្រូវអង្គការប្រមូលនាំយកទៅសម្លាប់ចោលភ្លាមៗ ។ ខ្មែរជាង១លាននាក់ដែលមិនទាន់ដល់វេនស្លាប់ ត្រូវអង្គការដេញឲ្យចាកចេញពីលំនៅដ្ឋាន ចោលទីកន្លែង ត្រូវថយចេញឆ្ងាយពីទីក្រុង ពីផ្លូវគមនាគមន៍ ទាំងផ្លូវគោក ទាំងផ្លូវទឹក (ចម្ងាយយ៉ាងតិច២គ.ម.ពីផ្លូវជាតិ និងពីទន្លេ) ។ល។ និង ។ល។

- ផ្ទុយទៅវិញ នៅថ្ងៃដដែលម៉ោង១រសៀល អង្គការបែរជាចាត់មនុស្សអាថ៌កំបាំងយ៉ាងស្ងាត់បំផុត ទៅឱ្យប្រាប់អនិកជនយួនក្នុងខេត្តបាត់ដំបងទាំងមូលគ្រប់ជំរំ គ្រប់ៗទីកន្លែង ថាចូរឲ្យនៅស្ងៀមមួយកន្លែងសិន ចាំស្តាប់បញ្ជាអង្គការជាថ្មី ។ ពេលនោះមានយួនម្នាក់ឈ្មោះឡាង នៅជំរំយួនមួយស្ថិតនៅចម្ងាយ១០០ម៉ែត្រខាងត្បូងផ្ទះខ្ញុំ ។ អ្នកស្រីយួននេះស្ទុះស្ទោរត់មកជួបខ្ញុំហើយឱ្យប្រាប់ថា ៖ « គួរតែខ្ញុំប្រមូលគ្រួសារចូលកាន់ជំរំយួន ព្រោះអង្គការរៀបចំដឹកជញ្ជូនអនិកជនយួនទៅកាន់ប្រទេសយួនវិញហើយ » ។ ចំណែកខ្ញុំកំពុងវង្វេងស្មុងគិតអ្វីលែងឃើញទៅហើយ, ខ្ញុំមិនទុកចិត្ត ក៏បដិសេធមិនចូលជំរំយួននោះទេ ។ល។

អង្គការបញ្ជាឲ្យប្រមូលអនិកជនយួនក្នុងខេត្តបាត់ដំបងទាំងអស់យ៉ាងស្ងាត់ ដឹកនាំចេញបីលើក យកទៅលាក់ទុកក្នុងប្រទេសយួន ចាកផុតពីគ្រោះថ្នាក់... ទុកលួចបន្លំធ្វើខ្មែរនៅលើកក្រោយវិញ ។

វិបត្តិនៅប៉ៃលិនក្រោយព្រឹត្តិការណ៍១៧មេសា៧៧

ប៉ៃលិនជាក្រុងមួយដ៏សែនមនោរម្យ ដ៏សែនសុខសាន្ត ស្ថិតនៅចម្ងាយ៨០គ.ម. ខាងលិចខេត្តបាត់ដំបង ។ ប៉ៃលិនសំបូរទៅដោយត្បូងដ៏មានតម្លៃពណ៌ក្រហម បៃតង ខៀវតាមធម្មជាតិ និងផ្លែឈើប្លែកៗដូចជា ក្រូចចឹន, សាវម៉ាវ, ធូរេនជាដើម ។ ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ក្រុងប៉ៃលិនមានប្រជាជនប្រមាណ១សែននាក់ ភាគច្រើនជាអ្នក

មានទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ស្ដុកស្ដម្ភ ។

នៅថ្ងៃ១៧មេសា លោកហ៊ុល-តោនអភិបាលខេត្តប៉ៃលិនបើកអង្គប្រជុំ រវាងនាយទាហានទាំងអស់ នៅក្នុងបរិវេណសាលាខេត្ត ។ លោកប្រកាសអំពាវនាវថា យើងត្រូវតែការពារក្រុងប៉ៃលិន រហូតដល់ដង្ហើមចុងក្រោយបង្អស់ ! ។ ពេលនោះនាយទាហានខ្លះលើកដៃតវ៉ា សុំផ្អាកឈប់បន្តសង្គ្រាម ព្រោះមិនចង់ឃើញឈាមខ្មែរហូរតទៅទៀត មិនចង់ឃើញខ្មែរសម្លាប់ខ្មែរតទៅទៀត ។

មើលចុះគួរឲ្យស្ដាយណាស់ៗ ! គ្មានលោកណាយល់នូវលក្ខណៈពិតប្រាកដរបស់សង្គ្រាមដែលផ្ទុះក្នុងស្រុកខ្មែរឡើយ... គ្មានលោកណាដឹងនូវគ្រោះភយន្តរាយ ដែលបំរុងនឹងកើតឡើងនៅពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះទេ ។ គ្រប់ៗគ្នា ទាំងរាស្ត្រ ទាំងនាម៉ឺន ទាំងព្រះសង្ឃ ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងទាហាន ទាំងស៊ីវិលយល់ច្រឡំថា ខ្មែរសីហនុ-ខៀវសំផនច្បាំងគ្នាជាមួយខ្មែរលន់-នល់ ។

នៅថ្ងៃដដែល ម៉ោងប្រហែល៣កន្លះរសៀល មានខ្មែរជាច្រើននាក់ នាំគ្រួសាររត់ទៅកាន់អូរទ្បាក់ រួចឆ្លងដែនទៅកាន់ប្រទេសថៃ ។ ថ្ងៃទី១៨មេសា១៩៧៥ ខ្មែរដែលមានចិត្តស្រឡាញ់ប្ដូរផ្ដាច់ទឹកដី នាំគ្នាចាត់ចែងតាំងគណកម្មាធិការពិសេស-សមួយ រង់ចាំទទួលចៅហ្វាយថ្មី ។ ក្រុមនេះមិនមែនអង្គុយរេតាមខ្យល់ គឺរៀបចំទទួលដោយស្មោះស្ម័គ្រ ស្មោះត្រង់ និងរីករាយ ។ ព្រោះពួកនាម៉ឺនដែលបន្តដំណែងពីលោកលន់-នល់ ប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយយ៉ាងខ្លាំង រស់នៅសឹងតែមិនកើតទៅហើយ ។ គ្រប់ៗគ្នាយល់ច្រឡំយ៉ាងខ្លាំងនឹកស្មានៗថា បើមានសម្ដេចឪយាងត្រឡប់មកគ្រប់គ្រងប្រទេសកម្ពុជាវិញ ដោយមានខៀវ-សំផនជាអ្នកគាំទ្រផងនោះ វាជាការប្រសើរណាស់ ។

គណៈកម្មាធិការនេះអង្គុយមិនសុខបក់មិនរហើយ ឈរមិននឹងដោយអន្ទះសាររង់ចាំមើលផ្លូវម្ចាស់ថ្មី ។ លុះស្អែកឡើង នៅថ្ងៃទី១៩មេសា វេលាម៉ោង២រសៀល ទើបឃើញពួកយោធាក្មេងៗមួយក្រុមអាយុប្រហែល១៥ឆ្នាំ មានចំនួនប្រមាណ៣០នាក់ មានស្រីមានប្រុស ស្លៀកពាក់ខ្មៅ ពាក់ស្បែកជើងកៅស៊ូកង់ឡាន កាន់អាវុធគ្រប់ៗដៃ ។ មេដឹកនាំឈ្មោះមិត្តប៊ុន ជាអតិតមេចោរយ៉ាងសាហាវ ។ មិត្តប៊ុនជាតំណាងអង្គការបានដើរទៅជួបគណកម្មាធិការ ដែលកំពុងរៀបចំភ្លេងកំដរ ព្រមទាំងនាំគ្នាតំរៀបជួរចាំទទួល...។ មិនបានអបអរសាទរនឹងការទទួលនេះទេ ផ្ទុយទៅវិញ ក្រុមមិត្តប៊ុន បែរជាធ្វើមុខមាំ ដូចចងគំនុំចង់ស៊ីសាច់ហុតឈាមមកពីនាយ ។

មិត្តប៊ុនសម្លក់សម្លឹងគណកម្មាធិការមួយសន្ទុះ (នេះគឺស្វាបានឡើងសោយរាជ្យ) រួចចេញបញ្ជាយ៉ាងកំបុតកំបុយ ហាមឃាត់ឈប់ឲ្យធ្វើចរាចរជាដាច់ខាត ។

នៅព្រលឹមថ្ងៃទី២២មេសា មានប្រកាសបើកអង្គប្រជុំមួយនៅសាលាស្រុកប៉ៃ

លិន ។ ខ្មែរគ្រែកអរណាស់ប្រមូលគ្នាឈូឆរមកស្តាប់ផែនការម្ចាស់ថ្មីយ៉ាងកុះករ ។ មួយសន្ទុះឃើញមេចោរម្នាក់ឈ្មោះមិត្តលក ចេញបង្ហាញខ្លួនកណ្តាលអង្គប្រជុំ ប្រកាសថាខ្លួនជាតំណាងអង្គការ (នៅទីណាក៏ដោយ ពេលឮឈ្មោះអង្គការ ប្រជាជនតែងតែបែរសម្លឹងមើលមុខគ្នា រួចលួចខ្សឹបសួរគ្នាថា ជានរណាអេះ ? ដូច្នេះជ័យចំនះមិនមែនរបស់សម្តេចឪនិងខៀវ-សំផនទេឬ ?) ។

មិត្តលកក៏បញ្ចេញតាមកលល្បិច ដែលអង្គការដាក់ទិសឲ្យជាស្រេច ។ មើលចុះ មិត្តលកប្រកាសថា ៖ មិត្តៗជាទីគោរពទាំងអស់ អង្គការត្រូវការនាយទាហានដើម្បីជួយបង្ហាត់បង្រៀនយុទ្ធជន យុទ្ធនារីបដិវត្តន៍ក្មេងៗ ដែលនៅល្ងង់ខ្លៅឲ្យចេះប្រើកាំភ្លើងធំ វិទ្យុ បើករថក្រោះ ឬបើកកប៉ាល់ហោះជាដើម ។ល។ ដូច្នេះព្រឹកស្អែកនេះ មិត្តនាយទាហានទាំងអស់ត្រូវស្លៀកពាក់ជាឯកសណ្ឋាន តាមបុណ្យស័ក្តិរួចមកជួបជុំគ្នានៅមុខសាលាខេត្តវេលាម៉ោង៧កន្លះជាកំហិត ។ ចំណែកនាយទាហានរងនិងពលទាហាន ត្រូវរង់ចាំទទួលបញ្ជារបស់អង្គការជាថ្មី ។

ថ្ងៃទី២៣មេសាវេលាម៉ោង៧កន្លះ នៅមុខសាលាខេត្តប៉ៃលិន គេឃើញឡានកាមីុង១២គ្រឿងរៀបក្បួនជាស្រេច ។ ពេលនោះនាយទាហានចំនួន៣៥០នាក់ស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានយ៉ាងស្អាតរៀងៗខ្លួន មុខញញឹមតំរៀបជួរឡើងឡាននោះ ។ មានឡានឡង់រ៉ូវែរមួយគ្រឿង និងឡានហ្ស៊ីបមួយគ្រឿង មានខ្មែរក្រហម១០នាក់កាន់អាវុធគ្រប់ដៃ បរមុខក្បួននាំផ្លូវ ។ « ភរថាទៅកាន់ខេត្តបាត់ដំបង ព្រោះខេត្តបាត់ដំបងខ្វះសម្ភារៈបង្ហាត់បង្រៀនយោធាបដិវត្តន៍ » ។

បន្ទាប់មក គេឃើញនាយទាហានទាំង៣៥០នាក់នេះស្លាប់គរលើគ្នា ហើមស្អឹងៗត្រង់ផ្លូវបំបែកទៅស្តាំចូលទៅកាន់ភូមិសំឡូត ។ ក្នុងចំណោមនាយទាហានទាំងអស់នេះ គេបានស្គាល់ ៖ លោកវរៈសេនិយទោហែម-អក្កាសេរី, លោកមេបញ្ជាការស្រ៊ុន-លី, លោកអនុសេនិយទោជា-គ្រី, ឡៅ-សុង, សួន-មាច, ឃួន-សាប៊ិនសែន-សេង, ម៉ែន-ហួន ។

ថ្ងៃដដែលវេលាម៉ោង១១ ឡានកាមីុង១០គ្រឿងដឹកនាយទាហានរងជាង៣០០នាក់ នាំយកទៅបាញ់ចោលនៅត្រង់ត្រពាំងកែ ។

ថ្ងៃដដែលម៉ោង២រសៀល មានឡានកាមីុង៧គ្រឿង ដឹកទាហានចំនួន៣០០នាក់ នាំយកទៅបាញ់ចោលនៅកណ្តាលព្រៃចំចន្លោះភូមិត្រែងនិងសំឡូត ។

នៅថ្ងៃទី២៧មេសា មានឡានហ្ស៊ីប៤គ្រឿងដាក់ឧគ្ឃោសនស័ព្ទ បរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ ស្រែកប្រកាសនូវបញ្ជារបស់អង្គការ ដេញយ៉ាងបង្ខំឲ្យប្រជាជនទាំងអស់ ចាកចេញពីទីក្រុងប៉ៃលិនក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃ ។ ដូច្នេះវាសនាខ្មែរនៅប៉ៃលិនក៏ដូចជាវាសនាខ្មែរទាំងអស់នៅគ្រប់ទីប្រជុំធំៗនៃស្រុកខ្មែរដែរ គឺត្រូវពរកូន

តូច ដឹកដៃកូនបន្ទាប់ សែងភរិយាជិតសំរាលកូន ឬសំរាលកូនហើយនៅថ្មីៗ សែងឪពុកម្តាយចាស់ជរា ។ល។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី២៥ដល់ថ្ងៃទី២៨មេសា អង្គការចេញបញ្ជាឲ្យកេណ្ឌមនុស្សដើរប្រមូលអាវុធគ្រប់ធុនបានយ៉ាងច្រើនលើសលប់ លើករៀបដាក់ឡាន រួចដឹកនាំចេញទៅកាន់ទីអាថ៌កំបាំង ។ គេមិនបានឃើញអ្នកបើកបរឡានវិលត្រឡប់មកជួបជុំគ្រួសារវិញទេ ។ ទាំងឡាន ទាំងអាវុធ ទាំងអ្នកបើកបរ... ទៅបាត់សូន្យ ។

ថ្ងៃទី២៩មេសាវេលាម៉ោង១០កន្លះ មានឡានកាម៉្មុងមួយគ្រឿងបរមកឈប់នៅមុខសាលាខេត្តប៉ៃលិន ។ អង្គការបញ្ជាឲ្យហៅអ្នករដ្ឋការជាន់ខ្ពស់ និងអ្នករដ្ឋការឯទៀតៗជាបន្ទាន់ មានចំនួន២៥នាក់ ដោយកុហកថាទៅចូលរួមមីទិញនៅខេត្តបាត់ដំបង ។ ឡានហ្ស៊ីបមួយគ្រឿងដឹកខ្មែរក្រហម៥នាក់ កាន់អាវុធគ្រប់ដៃបរនាំផ្លូវ ។ ក្រោយមក គេឃើញខ្មោចទាំង២៥នេះ ដៃជាប់ចំណង នៅភូមិត្រែង លើចិញ្ចើមថ្នល់ខាងស្តាំដៃ ។

នៅល្ងាចថ្ងៃទី៣០មេសាវេលាម៉ោង៥រសៀល អង្គការចេញបញ្ជាត្រូវបោសសំអាតក្រុងប៉ៃលិន ...បើប្រជាជនណារឹងទទឹងមិនព្រមថយចេញពីទីលំនៅ មិនព្រមថយចេញពីទីក្រុង ត្រូវបាញ់សម្លាប់ចោលភ្លាម ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ អង្គការបញ្ជាដល់គ្រួសារនៃគណៈកម្មការជាអ្នករង់ចាំទទួលចៅហ្វាយថ្មីនោះ ត្រូវប្រមូលគ្រួសារទាំងអស់ មកជួបជុំគ្នានៅសាលាខេត្តប៉ៃលិន រួចអង្គការកុហកថា ៖ មិត្តទាំងអស់ត្រូវចេញឲ្យផុតពីទីក្រុងជាបន្ទាន់ ព្រោះអាមេរិកាំងមកទម្លាក់គ្រាប់បែកក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ។ ដូច្នេះគ្រួសារនៃគណកម្មការនេះ មានឡានកាម៉្មុង៣គ្រឿងដឹកនាំយកទៅបាញ់សម្លាប់ចោល ទាំងប្តីទាំងប្រពន្ធកូន នៅត្រង់ត្រពាំងកែ រួមទាំងជនជាតិបារាំងម្នាក់ឈ្មោះ ប៉ុងឌី-សេរីយាង ក៏ត្រូវគេបាញ់សម្លាប់នៅត្រង់ទីនោះដែរ ។

ថ្ងៃនិងម៉ោងដដែល អង្គការបញ្ជាឲ្យនាំអ្នកទោសដែលរត់ឆ្លងដែនទៅកាន់ប្រទេសថៃ ដែលខ្មែរក្រហមស្កាត់ចាប់ខ្លួនបាននៅអូរឡាក់ចំនួន៣៣ឡាន ជាពិសេសឡានមែរសឺដែស និងឡានពឺហ្សូកាត់សង់កាត់ គ្រប់សញ្ជាតិ ជាចៅកែត្បូង ជាអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ នាំយកទៅបាញ់ចោលនៅមាត់ជ្រោះបរតាំងស៊ូ រួចបរត្រាក់ទ័រឈូសទាំងខ្មោច ទាំងមនុស្សដែលនៅរស់ មានកូនក្មេង មានមនុស្សចាស់ ទាំងឡានទម្លាក់ជ្រោះទាំងអស់...។ មានអ្នកចំការម្នាក់នៅបរតាំងស៊ូឈ្មោះសុត-ញ៉ានបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក គាត់រ៉ាយរ៉ាប់រឿងនេះបណ្តើរ គាត់គ្រវីក្បាលស្រក់ទឹកភ្នែកបណ្តើរ ព្រមទាំងបញ្ជាក់ថា នឹកទៅគួរឲ្យអាណោចអធម៌ដល់កូនក្មេងទាំងឡាយនោះណាស់ ពេលធ្លាក់ចូលក្នុងជ្រោះដ៏ជ្រៅយ៉ាងនោះទៅហើយ នៅឮសូរសម្លេងស្រែកយំ

គ្រលួច...។ល។

អង្គការចាត់ការសម្លាប់ខ្មែរបានយ៉ាងងាយតាមល្បិចចិត្តសាស្ត្រ និងតាមចំណុចខ្សោយនានា ឧទាហរណ៍ដូចជា ៖

- នៅខេត្តបាត់ដំបង អង្គការដឹងនិងស្គាល់ចំណុចខ្សោយនាម៉ឺនខ្មែរគ្រប់ផ្នែក គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ស្រឡាញ់សម្តេចឪ ដូច្នេះវាត្រូវប្រើឈ្មោះសម្តេចឪជានុយ ។ ពេលនោះវាប្រើពាក្យមួយឃ្លាថា ៖

★★★ « សុំអញ្ជើញអស់លោកទៅទទួលសម្តេចឪ » ឃ្លានេះស័ក្តិសិទ្ធិអស្ចារ្យណាស់... អ្នកណាទៅគឺស្លាប់ ។

- នៅរដ្ឋធានីភ្នំពេញ អង្គការដឹងនិងស្គាល់ចំណុចខ្សោយនាម៉ឺនខ្មែរគ្រប់ផ្នែក គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដែលស្អាតស្អំ អង្គុយរង់ចាំរេតាមខ្យល់ ដោយយល់ថា « តើរបបណាមិនត្រូវការអ្នកចេះ ? » ពេលនោះវាប្រើតែពាក្យមួយឃ្លាថា ៖

★ « សុំអញ្ជើញអស់លោកចូលខ្លួនមកជួយកសាងជាតិ » អ្នកចូលគឺស្លាប់ ។

- នៅស្រុកប៉ៃលិនក៏ដូច្នោះដែរ វាប្រើតែពាក្យមួយឃ្លាឲ្យត្រូវចំចំណុចខ្សោយរបស់នាយទាហានគឺ ៖

★★★ « សុំអញ្ជើញមេទ័ពទៅជួយបង្ហាត់បង្រៀនយោធាខ្មែរក្រហមល្ងង់ៗ » នរណាទៅតាមវាគឺស្លាប់ ។

មើលចុះ ! ពាក្យតែបីឃ្លាជាអាវុធដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិអស្ចារ្យ អង្គការអាចបោកនាម៉ឺនខ្មែរគ្រប់ៗផ្នែក គ្រប់ៗជាន់ថ្នាក់ ប្រមូលនាំយកទៅបាញ់ចោលបានយ៉ាងងាយ មិនពិបាកបង្ខំ មិនពិបាកចង...។

អង្គការចាត់ការសម្លាប់ខ្មែរស្លូតត្រង់ គ្មានកំហុសដែលជាម្ចាស់ទឹកដីពិតៗ គ្មានជំនុំជំរះ មានភាពត្រឹមត្រូវតាមលំនាំពាក្យប្រៀបប្រដៅរបស់ខ្មោចហូ-ជីមិញ ទូន្មានកូនចៅរបស់វាថា ត្រូវសម្លាប់មនុស្សសុចរិត វាប្រសើរជាងទុកសត្រូវឲ្យរស់នៅ ព្រោះវាសន្និដ្ឋានថា ខ្មែរជាសត្រូវរបស់វា ។

អង្គការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវពាក្យបណ្តាំរបស់ហូ-ជីមិញមួយឃ្លាទៀតដែលនិយាយថា ៖ បើធ្វើសង្គ្រាមជាមួយខ្មែរ « ឈ្នះគ្រប់គ្រង... ចាញ់ធ្វើសេដ្ឋី » កាលណោះអង្គការបញ្ជូនវៀតកុងចូលមកកាន់ប្រទេសខ្មែរ ប្រមូលប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិនគរខ្មែរ ដឹកជញ្ជូនទៅកាន់ស្រុកយួនដោយសេរី ។ល។ និង ។ល។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ជាដំបូង, អង្គការចាប់ក្បាលខ្មែរនិងខ្មែរឲ្យប្រជល់គ្នា ឲ្យសម្លាប់គ្នាសិន ។ កាលណោះបក្សខ្មែរក្រហមរបស់ខៀវ-សំផនធ្វេសប្រហែស បណ្តោយខ្លួនឲ្យចាញ់បោកអង្គការធ្ងន់ជាងធ្ងន់ ។ ក្នុងរយៈពេល១៣ថ្ងៃដំបូង ឆ្កួតវក់វី ដើរអញ្ជើញប្រមូលទាហាន មន្ត្រី អ្នករដ្ឋការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ព្រមទាំងព្រះសង្ឃដែល

ចេះចាំវិន័យជ្រៅជ្រះ ដឹកនាំយកទៅចូលក្នុងអន្ទាក់ខ្សែត្រៀមរបស់ឃាតកររអាថ៌កំបាំង ...ត្រូវក្រុមនេះសម្លាប់ចោលខ្ទេច ។

❑ ❑
❑

យួនខាងជើងបោកយួនខាងត្បូង

បើយើងធ្វើការប្រៀបធៀបអំពីកលល្បិចបោករបស់យួនខាងជើងមកលើយួនខាងត្បូង ទៅនឹងកលល្បិចបោកប្រមូលនាម៉ឺនខ្មែរ ទាំងទាហានទាំងស៊ីវិលនៅរដ្ឋធានីភ្នំពេញនិងនៅប៉ៃលិន យើងឃើញថារបៀបទាំងពីរនេះមានសភាពដូចគ្នា។ តែយួនមិនសម្លាប់សាសន៍យួនទេ ។

១៣ថ្ងៃក្រោយព្រឹត្តិការណ៍នៅស្រុកខ្មែរ គឺនៅថ្ងៃទី១៣មេសា១៩៧៥ យួនហាណូយចូលកាន់កាប់ទឹកដីយួនខាងត្បូង ។

៤ឬ៥ថ្ងៃក្រោយព្រឹត្តិការណ៍នៅព្រៃនគរ (សៃហ្គង) ពួករដ្ឋការយួនខាងត្បូងគ្រប់ៗរូប ខំសម្ងំលាក់ខ្លួន ។ ចំណែកយួនហាណូយមានលកលល្បិចព្រាងទុកជាស្រេចយ៉ាងហ្មត់ចត់ ។ នៅពេលទើបចូលមកដល់ វាមិនទាន់បញ្ចេញសកម្មភាពឃោរឃៅភ្លាមទេ ។ វាទុកឲ្យអ្នករដ្ឋការទាំងអស់នោះពួនឲ្យអស់ចិត្ត ឲ្យអស់សង្ឃឹម ព្រោះវាដឹងថា ពួកអ្នករដ្ឋការយួនខាងត្បូង ទាំងផ្នែកទាហាម ទាំងផ្នែកស៊ីវិល ដល់ពេលដាច់ខែ « គឺដល់ពេលដាច់ខ្យល់... អស់លុយ អស់ស្បៀង » ។ល។

ប្រាំថ្ងៃក្រោយមក ស្រាប់តែមានឡានហ្សីបជាច្រើនគ្រឿង ដាក់ឧគ្គោសនសព្ទបើកបរពាសពេញក្រុងនិងខេត្តនានា និងរដ្ឋធានីព្រៃនគរ ស្រែកផ្សាយថា ៖ មិត្តជាទីស្រឡាញ់, អង្គការប្រកាសលើកលែងទោសមិត្តទាំងអស់ ទោះមានថានៈជាអ្វីក៏ដោយ ។ ឥឡូវអង្គការសុំអញ្ជើញមិត្តទាំងអស់ ចូលមកចុះឈ្មោះតាមក្រសួងរៀងៗខ្លួន ដើម្បីទៅហាត់រៀនតាមរបៀបថ្មី តាមផ្នែកៗ មានរយៈពេល១ខែឬ២ ខែ រួចសឹមវិលត្រឡប់មកជួយធ្វើការបំរើជាតិឡើងវិញ តាមក្រសួងរៀងៗខ្លួនដ-ដែល... ព្រោះបូដួយជាប់រវល់ធ្វើសង្គ្រាម មិនបានរៀនសូត្រ... អង្គការលើខ្វះអ្នកចេះដឹង ។ល។ ចំណែកឯនាយទាហាននិងនាយទាហានរង សូមអញ្ជើញមកជួយបង្ហាត់បង្រៀនបូដួយឲ្យចេះប្រើរថក្រោះ ឲ្យចេះកាន់កាំភ្លើងធំ ឲ្យចេះប្រើវិទ្យុ...

ជាពិសេសឲ្យចេះបើកកប៉ាល់ហោះ ។

ពួករដ្ឋការឃុំនខាងត្បូងកំពុងអស់សង្ឃឹម លុះឮសេចក្តីប្រកាសយ៉ាងផ្អែមទន់ភ្លន់ និងដ៏សមរម្យយ៉ាងនេះ ក៏លង់ខ្លួនធ្លាក់ចូលអន្ទាក់ឃុំនកុម្មុយនិស្តសឹងទាំងអស់គ្នា ដោយដើរចេញពីទីជម្រកលាក់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង មកបង្ហាញខ្លួនស្ម័គ្រចិត្តសុំចុះឈ្មោះ ប្រាប់មុខតំណែងត្រង់ៗ ដើម្បីបានទៅរៀនសូត្រតាមរបៀបថ្មីប្រញាប់នឹងបានវិលត្រឡប់មកធ្វើការដូចដើមវិញ...។

ដំណាងរបស់អង្គការលើញញឹមទទួលដោយរីករាយ ព្រមទាំងប្រាប់កំរិតថ្ងៃ និងម៉ោងដែលត្រូវចេញដំណើរ ។ លុះដល់ពេលវេលាមកដល់ហើយ នៅរដ្ឋធានីព្រៃនគរ និងនៅគ្រប់ទីរួមខេត្តនានា មានឡានគ្រប់ធុនទាំងតូចទាំងធំ រៀបជាក្បួនចាំជាស្រេច ។ លុះអ្នករដ្ឋការទាំងនោះឡើងឡានតែខ្លួនទទេចប់សព្វគ្រប់ហើយ ឃុំនកុម្មុយននិស្តក៏ដឹក «អ្នកទោស» ទាំងនោះយកទៅដាក់គុកដាក់ច្រវាក់ទាំងអស់ ដោយបំបែកគ្នាជាក្រុមៗតាមផ្នែក តាមធុន តាមឋានន្តរស័ក្តិ ។ល។

មើលចុះ ! កលល្បិចដែលដូចគ្នាយ៉ាងនេះ តើអង្គការអនាមិករៀនពីឃុំនហាណូយ ឬឃុំនហាណូយរៀនពីអង្គការអនាមិក ឬមួយក៏ជាស្នៀតកលល្បិចដែលមានប្រភពតែមួយ ?

សកម្មភាពសម្តេចសីហនុក្រោយព្រឹត្តិការណ៍ ថ្ងៃទី១៧មេសា១៩៧៥

ខ្មែរភាគច្រើននៅក្នុងស្រុកយល់ដោយស្មានៗថា ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៧មេសានេះ បានមកដោយសារស្នាព្រះហស្តរបស់សម្តេចឪ ។ តែចំណែកឯសម្តេចឪវិញនៅបរទេសឯណោះ ធ្វើហាក់ដូចជាគ្មានដឹង គ្មានយល់អ្វីទាំងអស់ ។

ថ្ងៃទី១៧មេសា១៩៧៥ សម្តេចឪកំពុងធ្វើបដិសណ្ឋារកិច្ចភ្ញៀវកិត្តិយសក្នុងស្ថានទូតអារ៉ាប់ ។ សម្តេចឪបានទទួលដំណឹងជាផ្លូវការអំពីជោគជ័យដ៏ចម្លែកនេះ ។ តាមអ្នកសង្កេតការណ៍បរទេសដែលបានតាមដានពីរឿងនេះ គេបានសរសេរបញ្ជាក់ថា សម្តេចសីហនុមិនបានបញ្ចេញប្រតិកម្មឲ្យឃើញថា សម្តេចមានការភ័យព្រួយឬសប្បាយរីករាយឡើយ ។ តែផ្ទុយទៅវិញ ជាឯកជន សម្តេចស្លន់ស្លោតក់ស្លុតជាក្រៃលែង ។ សម្តេចអន្ទះសារយ៉ាងខ្លាំង រង់ចាំដំណឹងពិតប្រាកដជាផ្លូវការពីប្រទេសកម្ពុជាជាបន្តមកទៀត ។ តែបែរជាងឹតអន្ធកា គ្មានទទួលអ្វីជាបន្ថែមមកទៀតទាល់តែសោះ...។ អ្នកកាសែតនានាតាមសួរដេញដោលសម្តេចសីហនុ ពីរឿង

ជោគជ័យដ៏ចម្លែកនេះ ។ សម្តេចសីហនុរកពាក្យឆ្លើយយ៉ាងខ្លីថា ៖ « សម្តេចម៉ៅ អាពាធ ធ្វើឲ្យសម្តេចយាងត្រឡប់ចូលកាន់មាតុភូមិមិនបាន » ។ល។ ព្រះមហាក្សត្រីយានីសោយទីវង្គតនៅចុងខែមេសា១៩៧៥ ។

នៅថ្ងៃទី៨ឧសភា សម្តេចសីហនុបានថ្លែងប្រាប់អ្នកកាសែតជាតិអាល់ហ្សេរីម្នាក់ថា ៖

« ខ្ញុំគ្មានការចាំបាច់នឹងចូលទៅកាន់ប្រទេសកម្ពុជាទេ... ខ្ញុំត្រូវតែថយឲ្យឆ្ងាយពីប្រទេសខ្ញុំ... ខ្ញុំមិនត្រូវភ្ជាប់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការនៃខ្មែរក្រហមទាំងនោះឡើយ... ខ្ញុំសំរេចចិត្តនិរទេសខ្លួនទៅសំណាក់នៅទីក្រុងព្យុងយ៉ាងនៃប្រទេសកូរ៉េខាងជើង... រស់ដោយសន្តិភាពឆ្ងាយពីបញ្ហាដ៏ស្មុគស្មាញនេះ » ។

នៅចុងខែឧសភា១៩៧៥, សម្តេចសីហនុបានបញ្ជាក់ប្រាប់អ្នកកាសែតបរទេសបន្ថែមទៀតថា ៖ សម្តេចមិនវិលចូលកាន់មាតុភូមិកម្ពុជាជាដាច់ខាត ។ គេបានដឹងថា នៅចុងខែឧសភានេះ នៅព្យុងយ៉ាង, សម្តេចសីហនុបានតែងបទចំរៀងមួយដែលមានឈ្មោះថា « លាហើយកម្ពុជា » ។

ថ្ងៃទី១៨កក្កដា, លោកសារិន-ឆាក់និងលោកជួន-ប្រសិទ្ធិ ធ្វើដំណើរទៅកាន់ក្រុងព្យុងយ៉ាង សុំក្រាបថ្វាយបង្គំយាងសម្តេចសីហនុត្រឡប់ចូលកាន់ប្រទេសកម្ពុជាវិញ ។ ពេលនោះសម្តេចសីហនុបដិសេធយ៉ាងដាច់ខាត ។ មួយខែក្រោយមកទៀត គឺនៅថ្ងៃទី១៨សីហា, សម្តេចប៉ែន-នុតនិងលោកខៀវ-សំផនធ្វើដំណើរទៅកាន់ក្រុងព្យុងយ៉ាង សូមយាងសម្តេចវិលត្រឡប់ចូលកាន់ប្រទេសកម្ពុជាម្តងទៀតដោយអះអាងថា នឹងប្រគល់តំណែងប្រមុខរដ្ឋថ្វាយសម្តេចឪរហូតអស់មួយជីវិត ។ ពេលនោះសម្តេចឪត្រេកអរណាស់ ហើយទទួលយល់ព្រមដោយគ្មានរារែក ។ សម្តេចសីហនុយាងទៅប៉េកាំងដើម្បីសុំលារដ្ឋមន្ត្រីទី១ចិនជូ-អេនឡាយ ដែលកំពុងតែព្យាបាលជម្ងឺនៅមន្ទីរពេទ្យ ។ សម្តេចមានបន្ទូលយ៉ាងស្និទស្នាលថា ៖ ដែលសម្តេចយល់ព្រមចូលទៅកាន់ប្រទេសកម្ពុជានោះ គឺមិនមែនមានន័យថា សម្តេចយល់ព្រមទទួលស្គាល់ខ្មែរក្រហមទាំងនោះទេ តែជាពលិកម្មដើម្បីជាកិត្តិយសដល់ប្រទេសចិន ហើយជាពិសេសដល់លោកជូ-អេនឡាយ ដែលបានជួយប្រទេសខ្មែរនិងសម្តេចយ៉ាងច្រើនលើសលប់ ។ល។

សម្តេចយាងទៅដល់ក្រុងភ្នំពេញនៅថ្ងៃទី៩កញ្ញា១៩៧៥ ដោយកាត់តាមទីក្រុងហាណូយ ដើម្បីធ្វើទស្សនកិច្ចយ៉ាងខ្លីនៅទីនោះផង ។

ពេលនោះ នៅចំណតអាកាសយានពោធិចិនតុង មានក្រាលកំរាលក្រហមឆ្អៅ មានព្រះសង្ឃគង់រង់ចាំថ្វាយព្រះពរជយន្តោ, មានស្រីក្រមុំក្មេងៗ ឈររង់ចាំថ្វាយបាច់ផ្កា, មានយោធាខ្មែរក្រហមស្លៀកពាក់ជាឯកសណ្ឋាន និងស្លៀកពាក់ជាស៊ីវិល

ឈរចាំជារបងកិត្តិយសថ្វាយសម្តេចឪ ។ល។

លុះទ្វារយន្តហោះបើកឡើង សម្តេចរន្ធត់ធ្លាក់ថ្លើមក្តុក ខកព្រះទ័យ ដោយឃើញបរិយាកាសនិងបដិសណ្ឋារកិច្ចដ៏សោះកក្រោះរង់ចាំទទួល ។ សម្តេចរារែកថយក្រោយពីរបីជំហាន មួយសន្ទុះទើបយាងចុះពីយន្តហោះ ។ អង្គការក៏យាងសម្តេចទៅទស្សនា «សមរភូមិមុខ» គឺការជីកដីធ្វើទំនប់, លើកភ្លឺស្រែ ។ បន្ទាប់មកទៀត អង្គការយាងសម្តេចទៅសម្ពោធរោងចក្រតម្បាញ ។ ពេលសម្តេចយាងចូលទៅដល់ កម្មករជាច្រើននាក់រត់ឈ្ងោកមកថ្វាយបង្គំថ្លែងសារទុក្ខទាំងយំគគ្រូកព្រោះរង់ចាំតែសម្តេចយាងមកដល់សង្គ្រោះ ។ មានកម្មករខ្លះលួចថ្វាយលិខិតដែលមានចែងនូវអំពើព្រៃផ្សៃនិងការធ្វើទារុណកម្ម ពីសំណាក់ខ្មែរក្រហមមកលើជនជាតិខ្មែរដែលជាកូនចៅទាំងអស់កំពុងតែទទួល ។ល។

សម្តេចខូចទឹកចិត្តជាខ្លាំងដោយឃើញស្ថានការណ៍បែបនេះ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត អង្គការហាមប្រាមមិនឲ្យសម្តេចយាងទៅណាដោយសេរីខុសពីបញ្ជាតិរបស់អង្គការឡើយ ។

បីអាទិត្យក្រោយមក ដើម្បីឲ្យអំណាចគ្រប់គ្រងរបស់អង្គការមានលក្ខណៈស្របច្បាប់ អង្គការតម្រូវឲ្យសម្តេចយាងទៅកាន់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីបង្ហាញខ្លួនក្នុងឋានៈ ជាតំណាងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារបស់ខ្មែរក្រហម ដែលចំហាទំនេរនៅទីក្រុងញូវយ៉ក តាំងពីឆ្នាំ១៩៧០មកម្ល៉េះ ។

ក្នុងឱកាសប្រជុំជាឧឡារិកនៅអ.ស.ប. សម្តេចមានបន្ទូលយ៉ាងក្រអឺត ដែលមានន័យជាអាទិថា ៖

« ...ប្រទេសខ្មែរតូចពិតមែន ប៉ុន្តែអាចកំចាត់ចក្រពត្តិអាមេរិកាំង ដែលជាមហាអំណាចលើពិភពលោក ឲ្យខូចគោលបំណងដែលចង់ចូលមកឈ្លានពានប្រទេសកម្ពុជារបស់សម្តេចតទៅទៀត... » ។ល។

ចប់សុន្ទរកថាដ៏គួរឲ្យខ្មាស់អៀននេះ មានអ្នកតំណាងប្រទេសខ្លះ មានចំនួន១ភាគ៣ ដែលមិនដឹងច្បាស់ពីស្ថានការណ៍ផ្ទៃក្នុងនៃប្រទេសកម្ពុជា បានទះដៃអបអរសាទរ នូវជោគជ័យដ៏មហិមាក្លែងក្លាយនេះ ។

សម្តេចយាងត្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេសកម្ពុជាវិញ កាត់តាមប្រទេសបារាំង ដោយទ្រង់សំណាក់នៅទីក្រុងប៉ារីស៍អស់មួយរយៈ ។ សម្តេចបានជួបលោកប្រធានាធិបតីបារាំង វ៉ាលេរី-ហ្ស៊ីស្កា ដេស្តាំង នៅថ្ងៃទី៩តុលា៧៥ ។

លុះសម្តេចយាងចូលដល់ប្រទេសកម្ពុជា សម្តេចសំរាកតែមួយរយៈយ៉ាងខ្លីលោកក៏ធ្វើដំណើរដោយចិត្តឯង ដោយគ្មានពិគ្រោះជាមួយអង្គការទេ ។ សម្តេចយាងទៅធ្វើទស្សនកិច្ចប្រទេស១១នៅថ្ងៃទី១៥វិច្ឆិកា១៩៧៥ ។ អង្គការឃើញសក-

ម្នភាពរបស់សម្តេចយ៉ាងដូច្នេះ មិនសប្បាយចិត្តទាល់តែសោះ ដើម្បីព្រមាននូវការមិនពេញចិត្តនេះ អង្គការទទួលសម្តេចនៅពេលសម្តេចយាងចូលប្រទេសកម្ពុជាវិញ នៅថ្ងៃ៣១ធ្នូ១៩៧៥ ក្នុងថាន:ជាវរជនជាន់ខ្ពស់មួយរូបតែប៉ុណ្ណោះ ។

តើអង្គការជានរណា ?

ក្នុងរយ:ពេល៣ឆ្នាំ៨ខែ២០ថ្ងៃក្នុងរបបអង្គការ គ្មានខ្មែរណាស្គាល់ថា តើអង្គ-ការជានរណាទេ ។ អង្គការគ្មានរូបរាងដូចខ្មោចព្រាយបិសាច ចេះប្រើឧបាយកលយ៉ាងអាថ៌កំបាំង អាចឆ្លៃប្រឌិតក្រុមចោរឲ្យក្លាយទៅជាក្រុមបដិវត្តន៍ អាចឆ្លៃក្រឡៃពួកខ្មែរក្រហម ដែលបង្កើតដោយខៀវ-សំផន ឲ្យក្លាយទៅជាឃាតករដ៏ឃោរឃៅ ។ អាចបង្វិលខួរក្បាលខ្មែរសឹងមួយនគរ ឲ្យមានសភាពងងឹតអន្ធការដោយការយល់បានត្រឹមតែស្មានៗតែប៉ុណ្ណោះ ។ សូម្បីតែសម្តេចសីហនុ ក៏លោកយល់ច្រឡំយ៉ាងធ្ងន់ជាងធ្ងន់ ។ មើលចុះ ! នៅថ្ងៃទី២មេសា១៩៧៦ លោកថ្លែងជាភាសាបារាំងសរសើរអរគុណអង្គការអនាមិកដូចមានសេចក្តីជាអាទិ៍ថា ៖

«... ពួកអាក្បត់បានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងប្រមាថកាតទានដល់រូបខ្ញុំ ព្រមទាំងប្រទាញប្រទង់ខ្ញុំ ឲ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុងភក់ជ្រាំនៃភាពអាម៉ាស់របស់ពួកវា ។ ខ្ញុំមានអំ-ណរគុណជាភយ្យោភាពដល់អស់លោកវិរបុរស, វិរនារី នៃអង្គការបដិវត្តន៍ទាំងនោះណាស់ ដែលបានលុបលាងរូបខ្ញុំឲ្យរួចចាកពីភក់ជ្រាំនេះ ហើយដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំមាននិតិសម្បទាវិញចំពោះមុខប្រវត្តិសាស្ត្រ... » ។

ដូច្នេះសម្តេចសីហនុបណ្តោយខ្លួនឲ្យចាញ់បោកអង្គការ ដែលនឹកទៅគួរឲ្យអៀនខ្មាស់ជាក្រៃលែង ។

លុះប្រទេសកម្ពុជាមានកៅអីស្រួលបួលនៅអ.ស.ប. គឺប្រទេសខ្មែរបានសំរេចពេញលក្ខណ:ស្របច្បាប់អន្តរជាតិ ដោយស្តារព្រះហស្តជាស្ថាពរ ស្រាប់តែអង្គការចេញបញ្ជាឲ្យសម្តេចប្រមូលព្រះរាជបុត្រទាំងអស់ ធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ចូលស្រុកខ្មែរវិញ ។ លុះព្រះរាជបុត្រទាំងឡាយនោះ ចូលដល់រដ្ឋធានីភ្នំពេញ ជួនជុំគ្នាស្រេចបាច់ហើយ អង្គការក៏ចេញបញ្ជាបំបែកព្រះរាជបុត្រ ឲ្យទៅធ្វើការរួមទាំងបង្ខំ ដូចប្រជាជនទូទៅទាំងប្រទេសដែរ... ដូច្នេះព្រះរាជបុត្រក៏បានស្លាប់អស់ជាច្រើន ។ អង្គការចេញបញ្ជាបង្ខំឲ្យសម្តេចសីហនុ ធ្វើពាក្យសុំលាលែងពីមុខតំណែងប្រមុខរដ្ឋខ្មែរក្នុងខែមិនា១៩៧៦ ។

សួរ ៖ ហេតុដូចម្តេចបានជាអង្គការមិនសម្លាប់សីហនុ ? ។

ឆ្លើយ ៖ អង្គការរក្សាសម្តេចសីហនុទុកធ្វើជានុយ ដើម្បីទាក់ទាញប្រជាជន ខ្មែរ ដែលនៅស្នេហាសម្តេចឱតទៅទៀត...។

❑ ❑

❑